

รายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2559

ของ

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีวินทรีย์แห่งชาติ ภาคใต้

Administration and Proceeding in Research Project of
National Biological Control Research Center Southern
Region

เสนอ

คณะทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พฤศจิกายน 2559

สรุปผลการดำเนินงานปี 2559 ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ ภาคใต้

ความเป็นมา

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ ภาคใต้ เป็นหน่วยงานเครือข่ายของศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2535 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 2,610,000 บาท เพื่อก่อสร้างอาคารปฏิบัติการวิจัยของศูนย์ ภาคใต้ ณ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภายใต้เงื่อนไขการบริหารร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและคณะทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสนับสนุนงานการวิจัยและการเรียนการสอน ด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีโดยเน้นพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย การก่อสร้างอาคารสำเร็จเมื่อปีงบประมาณ 2536 และสามารถใช้ประโยชน์ได้ตั้งแต่ปลายปี 2536

วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานหลักของประเทศที่ชี้นำ สนับสนุนและขับเคลื่อนการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีด้วยผลงานวิจัยและความร่วมมือในระดับนานาชาติ ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น

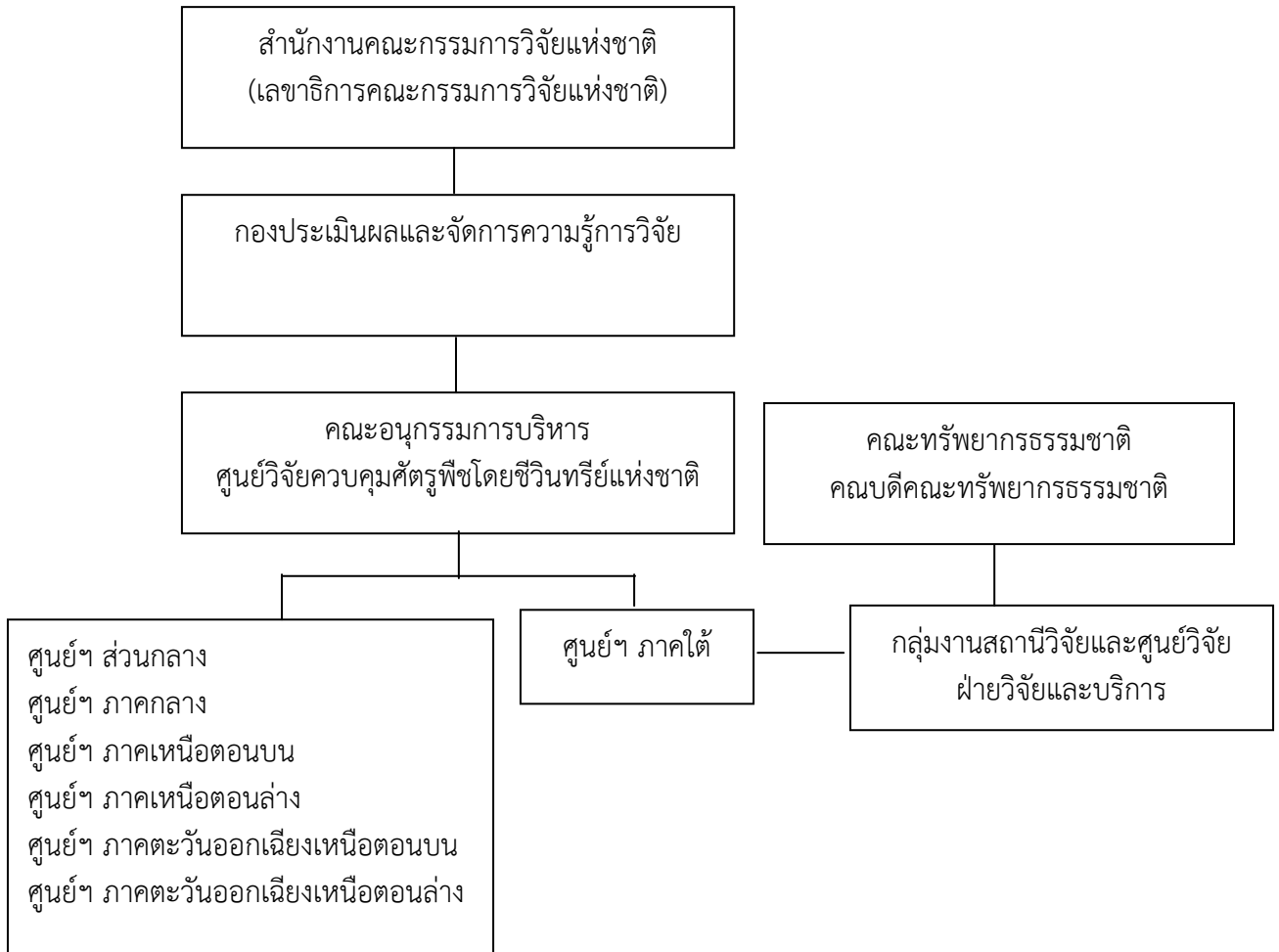
บทบาทหน้าที่ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ (ศช.) ตามประกาศโครงสร้างใหม่ วช.

1. พัฒนาศาสตร์การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีระดับชาติ และภูมิภาค รวมถึงระบบบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ภูมิภาค และยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็น และสถานการณ์ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
2. วิจัยการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี ควบคู่กับพัฒนาการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง
3. ชี้นำและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและวิชาการ ด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น
4. พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานในพื้นที่ รวมถึงการสร้างวิทยากร ฝึกอบรม ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอน และสร้างเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี
5. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่เพื่อถ่ายทอดและขยายผลการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี
6. สื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการขยายผลในระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และโครงการใหญ่ๆ ที่ครอบคลุมพื้นที่และประชากรจำนวนมาก
7. ส่งเสริมการผลิตชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืชในพื้นที่เป้าหมายโดยสมาชิกชุมชน องค์กรท้องถิ่น และการผลิตในเชิงพาณิชย์
8. พัฒนาความร่วมมืออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กับหน่วยงานระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด ท้องถิ่น และนานาชาติ ทั้งภาครัฐ ประชาสังคมภาคเอกชน สื่อมวลชน และองค์กรระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความเข้มข้นเชิงนโยบาย ด้านวิชาการและการดำเนินงานขยายผลการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีและการผลิตชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช
9. ประสาน ร่วมมือและเชื่อมโยงกับการดำเนินงาน และเป้าหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์กร (วช.)
10. ติดตาม ประเมินผล และรายงาน

ผลการดำเนินงาน

1. ด้านบริหาร

โครงสร้างส่วนราชการและการบริหารงาน

บุคลากร

ผู้อำนวยการ	รศ.ดร.อัจฉรา	เพ็ญหนู	
หัวหน้าโครงการ	รศ.ดร.อัจฉรา	เพ็ญหนู	
	ผศ.ดร.นริศ	ท้าวจันทร์	
	ดร.ปฐิมาพร	ปลอดภัย	
	ดร.จุฑามาศ	แก้วมโน	
	ดร.อัญชี่รา	วิบูลย์จันทร์	
ผู้ร่วมโครงการวิจัย	รศ.ดร.อัจฉรา	เพ็ญหนู	
	ดร.ภาวิกา	บุญยพิพัฒน์	
	ดร.ขวัญตา	ชาวมี่	
	ดร.สิริรัตน์	เกียรติปฐมชัย	
	ดร.เทวี	มณีรัตน์	
	ดร.ชญาภรณ์	ศรัณพฤติ	
	รศ.ดร.จรัญญา	ณรงคะชวณะ	
	ดร.อรภาค	เรียมทอง	
	นายปฐมพงศ์	วงษ์เลี้ยง	
	นายสมพงศ์	บัวตุ่ม	
นายฤทธิพร	เบ็ญอาหลี		
พนักงานราชการจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ			
	นางสาววารีย์ยะห์	สาเมาะ	นักกฏวิทยา/ผู้ร่วมโครงการวิจัย
	นางอรอนงค์	เชียวคง	เจ้าพนักงานธุรการ
ลูกจ้างโครงการจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ			
	นางสาวปรารถนา	อิตตะมณี	ผู้ช่วยวิจัย/ผู้ร่วมโครงการวิจัย
	นางสาวพันธ์ทิพย์	จุลวรรณโณ	ผู้ช่วยวิจัย
ลูกจ้างโครงการ			
	นางสาวยุวพร	รักษ์ล้วน	ผู้ช่วยวิจัย
	นายอุสมาน	เถาะและ	ผู้ช่วยวิจัย
	นายศรายุทธ	ไกรแก้ว	คนงานเกษตร
ลูกจ้างจากคณะทรัพยากรธรรมชาติ			
	นางสาวสายฝน	แช่ตัน	คนงานเกษตร

2. ดำเนินงานวิจัย

ศูนย์ฯ ภาคใต้ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จำนวน 3 โครงการวิจัยหลัก ซึ่งได้จัดทำสัญญาว่าจ้างอุดหนุนการวิจัยแยกตามโครงการวิจัยหลัก ทำให้ในแต่ละโครงการวิจัยหลักมีระยะเวลาต่างกัน ซึ่งในแต่ละโครงการได้ดำเนินงานวิจัยล่าช้ากว่าปีงบประมาณปัจจุบัน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

โครงการวิจัยหลักที่	ชื่อโครงการวิจัย	คณะผู้ดำเนินงานวิจัย
1	<p>การพัฒนาและประยุกต์ใช้ศัตรูธรรมชาติในการควบคุมศัตรูยางพาราในภาคใต้ (โครงการวิจัย 3 ปี ปีงบประมาณ 2559 เป็นปีที่ 2) ปีที่ 1 ปีงบประมาณ 2557 (สิงหาคม 2558- กรกฎาคม 2559) ปีที่ 2 ปีงบประมาณ 2559 (กรกฎาคม 2559 – มิถุนายน 2560) หมายเหตุ ในปีงบประมาณ 2558 ไม่ได้เสนอขออนุมัติงบประมาณ</p>	
	<p>โครงการย่อยที่ 1.1 ผลของการจัดการดินและแบคทีเรียปฏิชีวนะต่อการควบคุมโรครากขาวของยางพารา</p>	<p>รศ.ดร.อัจฉรา เฟ็งหนู ดร.ภวิกา บุญยพิพัฒน์ ดร.ขวัญตา ขาวมี ดร.ชญาภรณ์ ศรัณพฤดี</p>
	<p>โครงการย่อยที่ 1.2 เชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> เพื่อควบคุมโรคเส้นดำของยางพารา</p>	<p>ดร.ปฏิมาพร ปลอดภัย นายสมพงศ์ บัวต่ม</p>
	<p>โครงการย่อยที่ 1.3 การวิเคราะห์ โปรตีนทั้งหมดของต้นยางพาราที่ติดเชื้อ <i>Rigidoporus microporus</i> สาเหตุโรครากขาวยางพารา (โครงการวิจัยใหม่ 2 ปี ปีงบประมาณ 2559 เป็นปีที่ 1)</p>	<p>ดร.อัญชิวา วิบูลย์จันทร์ รศ.ดร.จรัญญา ณรงค์ชวณะ ดร.อรภัค เรียมทอง รศ.ดร.อัจฉรา เฟ็งหนู</p>
2	<p>ประสิทธิภาพของเชื้อราโรคแมลง <i>Metarhizium anisopliae</i> ไอโซเลท PSUM04 ในการควบคุมแมลงวันผลไม้ (Diptera: Tephritidae) ในพื้นที่ที่มีการใช้สารกำจัดศัตรูพืชชนิดต่างๆ และผลกระทบต่อแตนเบียนศัตรูธรรมชาติของแมลงวันผลไม้ (โครงการวิจัย 3 ปี ปีงบประมาณ 2558 เป็นปีที่ 2) ปีที่ 1 ปีงบประมาณ 2557 (สิงหาคม 2557 – กรกฎาคม 2558) ปีที่ 2 ปีงบประมาณ 2558 (ตุลาคม 2558- กันยายน 2559)</p>	<p>ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ ดร.เทวี มณีรัตน์ น.ส.ยาวารีย์ห์ สาเมาะ นายฤทธิพร เบ็ญอาหลี</p>
3	<p>การถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้เชื้อ <i>Bacillus subtilis</i> สำหรับการผลิตฝักสลัดคุณภาพที่ปลูกในดิน (โครงการวิจัย 1 ปี) ปีงบประมาณ 2559</p>	<p>ดร.จุฑามาศ แก้วมโน รศ.ดร.อัจฉรา เฟ็งหนู ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นายปฐมพงศ์ วงษ์เลี้ยง น.ส.ปรารณา อัดตะมณี</p>

3. ด้านการให้บริการวิชาการ

3.1 การสนับสนุนการผลิตบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรี และโท

3.1.1 ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการทำปัญหาพิเศษนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาการจัดการศัตรูพืช คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 13 ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อนักศึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษา	หัวข้อวิทยานิพนธ์
1	นายจักรพงษ์ ดวงจิต	ดร.เทวี มณีรัตน์	การเปรียบเทียบอาหาร 5 ชนิด สำหรับเพาะเลี้ยงมอดรำข้าวสาลี <i>Tenebrio molitor</i> L. (Coleoptera: Tenebrionidae)
2	นายมาวิน วัฒนธรรม	ดร.เทวี มณีรัตน์	การเปรียบเทียบตารางชีวิตของหนอนผีเสื้อกินไขผึ้ง <i>Galleria mellonella</i> Linnaeus (Lepidoptera: Pyralidae) ด้วยสูตรอาหารที่แตกต่างกัน
3	นายชัชปวิตร อินทร์ทอง	ดร.เทวี มณีรัตน์	ชีพจักรและตารางชีวิตของมวนพิฆาต <i>Eocanthecona furcellata</i> (Wolff) (Hemiptera: Pentatomidae) เมื่อเลี้ยงด้วยหนอนมอดรำข้าวสาลี <i>Tenebrio molitor</i> L. (Coleoptera: Tenebrionidae) เพึ่งลอกคราบ
4	นายชนาธิป กาวิน	ดร.เทวี มณีรัตน์	ชีพจักรและตารางชีวิตของมวนพิฆาต <i>Eocanthecona furcellata</i> (Wolff) (Hemiptera: Pentatomidae) เมื่อเลี้ยงด้วยหนอนมอดรำข้าวสาลี <i>Tenebrio molitor</i> L. (Coleoptera: Tenebrionidae) ที่ลอกคราบมากกว่า 1 ชั่วโมง
5	นายภรศิษฐ์ สาครินทร์	ดร.เทวี มณีรัตน์	ชีพจักรและตารางชีวิตของมวนเพชฌฆาต <i>Sycanus collaris</i> F. (Hemiptera: Reduviidae) เมื่อเลี้ยงด้วยหนอนมอดรำข้าวสาลี <i>Tenebrio molitor</i> L. (Coleoptera: Tenebrionidae) เพึ่งลอกคราบ
6	นายันทวุฒิ สังขชาติ	ดร.เทวี มณีรัตน์	การศึกษาวัสดุในการวางไข่แมลงวันผลไม้ <i>Bactrocera dorsalis</i> (Hendel)
7	นางสาวนัฐสิมา ฝ่ายเส็ม	ดร.เทวี มณีรัตน์	ชีพจักรและตารางชีวิตของมวนพิฆาต <i>Eocanthecona furcellata</i> (Wolff) (Hemiptera: Pentatomidae) รุ่นที่ 2 เมื่อเลี้ยงด้วยหนอนมอดรำข้าวสาลี <i>Tenebrio molitor</i> L. (Coleoptera: Tenebrionidae) เพึ่งลอกคราบ

ลำดับที่	ชื่อนักศึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษา	หัวข้อวิทยานิพนธ์
8	น.ส.ชนมณีภา แสงวงการ	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	การส่งเสริมการเจริญเติบโตของต้นข้าวโดยเชื้อรา <i>Metarhizium guizhouense</i> PSU04
9	น.ส.อาอีเสาะ มูซอ	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	การส่งเสริมการเจริญเติบโต และการเคลื่อนที่ของเชื้อรา <i>Beauveria bassiana</i> ในต้นข้าว
10	น.ส.คอฎียะ เกาวัลย์	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	ผลของอาหารธรรมชาติ และอาหารเทียมต่อวงจรชีวิตของแมลงวันผลไม้ <i>Bactrocera dorsalis</i> (Handel) (Diptera : Tephritidae)
11	น.ส.ณัฐติยา ปรีชา	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	ประสิทธิภาพของสารสกัดจากพืชต่อการขับไล่แมลงวันแตง <i>Bactrocera cucurbitae</i> (Coquillett) (Diptera : Tephritidae)
12	น.ส.รดา รอดศรีนาค	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	ผลของสารสกัดจากพืชต่อการขับไล่แมลงวันผลไม้ <i>Bactrocera dorsalis</i> (Hendel) (Diptera : Tephritidae)
13	น.ส.ณัฐชิน ตาฮา	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	การเปรียบเทียบสีของกับดักต่อการดักจับแมลงวันแตง <i>Bactrocera cucurbitae</i> (Coquillett) (Diptera : Tephritidae)

3.1.2 ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการจัดการศัตรูพืช คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 6 ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อนักศึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	หัวข้อวิทยานิพนธ์
1	น.ส.เอี่ยมพร อูยยะพัฒน์	รศ.ดร.จิราพร เพชรรัตน์	การใช้แบคทีเรียสาเหตุโรคแมลง <i>Xenorhabdus nematophila</i> เป็นเหยื่อพืชเพื่อควบคุมตัวเต็มวัยแมลงวันผลไม้ <i>Bactrocera papayae</i>
2	น.ส.ปรารธนา อัดตะมณี	รศ.ดร.วสันต์ เพชรรัตน์	สูตรสำเร็จของ <i>Streptomyces philanthi</i> ในการควบคุมโรคทางใบที่เกิดจากเชื้อราของถั่วฝักยาว (<i>Vigna sesquipedalis</i> Furw.)
3	นายฤทธิพร เบ็ญอาหลี	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	ประสิทธิภาพของเชื้อราโรคแมลง <i>Metarhizium anisopliae</i> ไอโซเลท PSUM04 ในการควบคุมด้กแด่แมลงวันผลไม้ <i>Bactrocera papayae</i> (Diptera: Tephritidae) ในดินที่มีการใช้สารกำจัดศัตรูพืชชนิดต่างๆ

ลำดับที่	ชื่อนักศึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	หัวข้อวิทยานิพนธ์
4	น.ส.ปาณิสรา ธรรมเสวตร	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	พฤติกรรมการผสมพันธุ์และการพัฒนาระยะตัวอ่อนของแมลงวันแดง <i>Bactrocera cucurbitae</i> (Couquillet) (Diptera : Tephritidae) ที่ติดเชื้อรา <i>Metarhizium anisopliae</i> ไอโซเลท PSUMO2
5	น.ส.กนกกาญจน์ ตลิ่งผล	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์	การควบคุมเพลี้ยอ่อนกะหล่ำ <i>Lipaphis erysimi</i> (Kalt.) (Homoptera: Aphididae) ในการปลูกพืชระบบไฮโดรโปนิคส์ด้วยเชื้อราโรคแมลง <i>Metarhizium anisopliae</i> PSUMO2 และ <i>Beauveria bassiana</i> PSUBO1
6	น.ส.ณิลาวัฒน์ เผือกยอด	ดร.เทวี มณีรัตน์	การคัดเลือกศัตรูธรรมชาติเพื่อควบคุมแมลงหวี่ขาวส้ม <i>Dialeurodes citri</i> (Ashmead) (Hemiptera : Aleyrodidae) โดยชีววิธี

3.2 การให้บริการด้านการฝึกอบรมให้คำปรึกษา/ศึกษาดูงาน

ที่	วันที่	หน่วยงาน/บุคคล	วิทยากร	เรื่อง	สถานที่	จำนวน (คน)
1	4 ต.ค. 58	ชมรมแม่บ้านทหารบก มณฑลทหารบกที่ 42	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุวพร รักษ์ลั่น	การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อสุขภาพ	สโมสรค่ายเสนาณรงค์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	40
2	8 ต.ค. 58	กองกิจการพลเรือน มณฑลทหารบกที่ 42 และชมรมแม่บ้านทหารบก มณฑลทหารบกที่ 42	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุวพร รักษ์ลั่น นายศรายุทธ ไกรแก้ว	วิธีการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	21
3	15 ต.ค. 58	สำนักงานประสานงานชายแดนไทย-มาเลเซีย กองทัพภาคที่ 4	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุวพร รักษ์ลั่น	การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อสุขภาพ	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	6
4	27 ต.ค. 58	นักศึกษาภาควิชาการจัดการศัตรูพืช ชั้นปีที่ 4 คณะทรัพยากรธรรมชาติ	นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ	การเพาะเลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติ	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	60
5	12 พ.ย. 58	กองร้อย มณฑลทหารบกที่ 42	นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุวพร รักษ์ลั่น นายสมพงศ์ บัวต่ม นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อสุขภาพ	กองร้อย มณฑลทหารบกที่ 42 จังหวัดสงขลา	40
6	14 พ.ย. 58	กลุ่มเกษตรกรตำบลดอนตะโก อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวพันธ์ทิพย์ จุลวรรณโณ	การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์สู่มาตรฐานความปลอดภัย GAP	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	25

ที่	วันที่	หน่วยงาน/บุคคล	วิทยากร	เรื่อง	สถานที่	จำนวน (คน)
7	18 พ.ย. 58	นักศึกษาคณะ เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ	การป้องกันกำจัดศัตรูพืชในผัก โดยใช้ชีวภัณฑ์	ณ ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	13
8	14 ธ.ค. 58	ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชา ทหาร มณฑลทหารบกที่ 42	นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุพร รักษ์ล้วน นายสมพงศ์ บัวตุ้ม นายอุสมาน เล้าะและ	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อ สุขภาพ	ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 42 จังหวัดสงขลา	12
9	25 ม.ค. 59	สมาชิกกลุ่มทำนาอินทรีย์ ชุมชนตะโหมด	นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ (ร่วมกับสถาบันปฏิบัติการชุมชน เพื่อการศึกษาแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา)	การจัดการศัตรูข้าวและโรค ข้าวโดยชีววิธี	กลุ่มเกษตรกรทำนาตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง	30
10	30-31 ม.ค. 59	กลุ่มเกษตรกร รุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ (ร่วมกับโครงการอาสาสมัคร เกษตร จังหวัดสงขลา)	การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	83
11	3 ก.พ. 59	กลุ่มเกษตรกร รุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ (ร่วมกับโครงการอาสาสมัคร เกษตร จังหวัดสงขลา)	การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	43
12	8,9 และ 12 ก.พ. 59	นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1 คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ ดร.เทวี มณีรัตน์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ	การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	แปลงสาธิตการปลูกผัก และ ห้องเรียนคณะ ทรัพยากรธรรมชาติ	290

ที่	วันที่	หน่วยงาน/บุคคล	วิทยากร	เรื่อง	สถานที่	จำนวน (คน)
13	16 ก.พ. 59	มูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัยโดยชีววิถี	ห้องประชุมมูลนิธิสายใจไทยฯ สำนักงานบางนา กรุงเทพฯ	30
14	19 ก.พ. 59	กลุ่มเกษตรกรและนักธุรกิจทั่วไปในจังหวัดสงขลา	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู	การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อสุขภาพ	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	14
15	26 ก.พ. 59	กองพลทหารราบที่ 15 และสำนักงานประสานงานชายแดนไทย-มาเลเซีย	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวพันธ์ทิพย์ จุฬวรรณโณ	ให้คำปรึกษาการจัดการดูแลแปลงปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	กองพลทหารราบที่ 15 จังหวัดปัตตานี และสำนักงานประสานงานชายแดนไทย-มาเลเซีย จังหวัดสงขลา	10
16	6 มี.ค. 59	กลุ่มสมาชิกชุมชนเมืองพิมาน จังหวัดสตูล	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี	การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อสุขภาพ	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	27
17	18 มี.ค. 59	กลุ่มนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์โดยชีววิถี	คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา	25
18	28 มี.ค. 59	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มโดนตะโกไฮโดรฟาร์ม จังหวัดนครศรีธรรมราช	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุวพร รักษ์ล้วน	ให้คำปรึกษาการจัดการดูแลแปลงปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อให้ได้ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มโดนตะโกไฮโดรฟาร์ม ตำบลอนตะโก อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	15
19	29 มี.ค. 59	กลุ่มเกษตรกร ตำบลท่าเคียนและวิสาหกิจชุมชนบารอกัดฟาร์ม	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุวพร รักษ์ล้วน	การจัดการระบบปลูกและการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิถี	กลุ่มเกษตรกร ตำบลท่าเคียนและวิสาหกิจชุมชนบารอกัดฟาร์ม จังหวัดนครศรีธรรมราช	300

ที่	วันที่	หน่วยงาน/บุคคล	วิทยากร	เรื่อง	สถานที่	จำนวน (คน)
20	7 เม.ย. 59	เกษตรกรชุมชนบ้านทุ่งพัฒนา	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู นางสาวปรารถนา อัดตะมณี นายอุสมาน เล้าะและ นายศรายุทธ ไกรแก้ว	แนะนำและสาธิตการเตรียม ปลูก และการจัดการดูแลแปลง ผักในระบบไฮโดรโปนิกส์	สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและ พัฒนาเกษตรกร จังหวัดสตูล และเกษตรกรชุมชนบ้านทุ่งพัฒนา ตำบลละงู จังหวัดสตูล	30
21	9 เม.ย. 59	เกษตรกรผู้ปลูกผักในจังหวัด สงขลา	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาวยวารียะห์ สาเมาะ (ร่วมกับภาควิชาการจัดการ ศัตรูพืช และสำนักงาน ประสานงานวิจัยอุตสาหกรรม ชุมชน)	การใช้เชื้อราโรคแมลงควบคุม แมลงศัตรูพืชผัก	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	20
22	26 เม.ย. 59	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดกระบี่ (พืชสวน)	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน ผศ.ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นางสาวพันธ์ทิพย์ จุลวรรณโณ (ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่)	การผลิตผักปลอดภัยจาก สารพิษ	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดกระบี่ (พืชสวน)	50
23	27-30 เม.ย. 59	มณีครามไฮโดรฟาร์ม จังหวัด ภูเก็ต/เบญจวรรณฟาร์ม จังหวัดพังงา และแปลงผักคุณ โชติกา นินทจันทร์ จังหวัด ชุมพร	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน ผศ.ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นางสาวพันธ์ทิพย์ จุลวรรณโณ	แนะนำการจัดการดูแลแปลง ปลูกผักเพื่อให้ได้ปริมาณและ คุณภาพของผลผลิตที่สูงขึ้น	มณีครามไฮโดรฟาร์ม จังหวัด ภูเก็ต/เบญจวรรณฟาร์ม จังหวัด พังงา และแปลงผักคุณโชติกา นินทจันทร์ จังหวัดชุมพร	50

ที่	วันที่	หน่วยงาน/บุคคล	วิทยากร	เรื่อง	สถานที่	จำนวน (คน)
24	27 พ.ค. 59	เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลสงขลา ศูนย์สุขภาพชุมชน กลุ่มงานเวชกรรมสังคม อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ	แนะนำและสาธิตวิธีการเตรียมเชื้อราเขียว <i>Metarhizium anisopliae</i>	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	2
25	28 พ.ค. 59	เกษตรกรปลูกผัก ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ (ร่วมกับภาควิชาการจัดการศัตรูพืช และสำนักงานประสานงานวิจัยอุตสาหกรรมชุมชน)	การใช้เชื้อราโรคแมลงควบคุมแมลงศัตรูพืชผัก	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	12
26	29 พ.ค. 59	กลุ่มเกษตรกร และผู้ที่สนใจทั่วไปในจังหวัดสงขลา	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุพร รักษ์ล้วน	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัยโดยชีววิธี	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	15
27	1-3 มิ.ย. 59	บุคลากรศูนย์ฯ ส่วนภูมิภาค และกลุ่มเกษตรกร	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุพร รักษ์ล้วน (ร่วมกับศูนย์ฯ ส่วนกลาง กองประเมินผลและจัดการความรู้การวิจัย)	1. การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัยโดยชีววิธี 2. โรครากปมและการควบคุมโดยชีววิธี	ห้องประชุมศูนย์ฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี	24

ที่	วันที่	หน่วยงาน/บุคคล	วิทยากร	เรื่อง	สถานที่	จำนวน (คน)
28	2 มิ.ย. 59	นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง อุบลราชธานี	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู นางสาวปรารถนา อัดตะมณี	การผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ ปลอดภัยโดยชีววิธี	ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อุบลราชธานี ตำบล ในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี	150
29	8 มิ.ย. 59	นักศึกษามรรคมพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ	การเตรียมเชื้อรา <i>Metarhizium anisopliae</i> และเชื้อรา <i>Trichoderma</i> sp. เพื่อใช้ในการควบคุมศัตรูพืช โดยชีววิธี	ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชฯ ภาคใต้	15
30	20 มิ.ย. 59	เกษตรกรผู้ปลูกผัก ตำบล เขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	ผศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์ นางสาววารีย์ยะห์ สาเมาะ (ร่วมกับภาควิชาการจัดการ ศัตรูพืช และสำนักงาน ประสานงานวิจัยอุตสาหกรรม ชุมชน)	การใช้เชื้อราโรคแมลงควบคุม แมลงศัตรูพืชผัก	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	18
31	17 ก.ค. 59	เกษตรกรและบุคคลที่สนใจ	รศ.ดร.อัจฉรา เพ็งหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน ดร.ปฎิมาพร ปลอดภัย	การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	ห้องประชุมทิพย์มณฑา โรงแรมเมืองลิกอ จังหวัดนครศรีธรรมราช	80

3.3 การเข้าร่วมแสดงนิทรรศการ

ที่	วันที่	ชื่องาน	ผู้เข้าร่วมแสดงนิทรรศการ	เรื่อง	สถานที่
1	24-28 ก.พ. 59	งานประชุมวิชาการองค์การ เกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี ระดับชาติ ครั้งที่ 37	ดร.กลอยใจ สำเร็จวานิชย์ รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู นายไวศิษฐ์ อ่ำเอี่ยม นางสาวอารีเยาะห์ สาเมาะ นายสมพงศ์ บัวตุ้ม นางสาวปรารณา อัดตะมณี	การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
2	12 – 21 ส.ค. 59	งานเกษตรภาคใต้ ครั้งที่ 24	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู และบุคลากรศูนย์ฯ ภาคใต้	การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	คณะทรัพยากรธรรมชาติ
3	17-18 ส.ค. 59	งาน ม.อ. วิชาการ ประจำปี 2559	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน นางสาวปรารณา อัดตะมณี นางสาวยุพร รักษ์ล้วน นางสาวพันธ์ทิพย์ จุลวรรณโณ นายอุสมาน เล้าะและ	การใช้ชีวภัณฑ์ <i>Bacillus subtilis</i> เพื่อผลิตผัก ไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัย	ศูนย์ประชุมนานาชาติฉลอง สิริราชสมบัติครบ 60 ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.4 ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัล

ที่	วันที่	ชื่อผลงานวิจัย	ผู้ร่วมโครงการวิจัย	รายการประกวด	รางวัลที่ได้รับ	ผู้จัดงานประกวด
1	9 มิ.ย. 59	การใช้ชีวภัณฑ์ <i>Bacillus subtilis</i> เพื่อผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัย	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน ผศ.ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นางสาวปรารถนา อัดตะมณี นายปฐมพงษ์ วงศ์เลี้ยง	STSP Innovation Awards 2016 ระดับภาค	รองชนะเลิศลำดับที่ 2	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สงขลา
2	6 ก.ค. 59	การใช้ชีวภัณฑ์ <i>Bacillus subtilis</i> เพื่อผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัย	รศ.ดร.อัจฉรา เฟื่องหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน ผศ.ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นางสาวปรารถนา อัดตะมณี นายปฐมพงษ์ วงศ์เลี้ยง	ผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อชุมชน ประจำปี 2558	รางวัลยอดเยี่ยม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สงขลา

3.4 ผลงานตีพิมพ์

ชื่อผลงานวิจัย	ผู้ร่วมโครงการวิจัย	ชื่อหนังสือ
การใช้ชีวภัณฑ์ <i>Bacillus subtilis</i> เพื่อผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ปลอดภัย	รศ.ดร.อัจฉรา เฟียงหนู ดร.จุฑามาศ แก้วมโน ผศ.ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นางสาวปรารธนา อุตตะมณี นายปฐมพงษ์ วงศ์เลี้ยง	หนังสือ “ลองแล...งานวิจัยใน ม.อ. 8” มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปี 2559

แผนการดำเนินงานปี 2560
ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีวินทรีย์แห่งชาติ ภาคใต้

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีวินทรีย์แห่งชาติ ภาคใต้ ในปีงบประมาณ 2560 คาดว่าจะได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยประเภท ทุนอุดหนุนทั่วไป: เงินอุดหนุนแผนการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการความรู้และเผยแพร่ผลผลิตจากผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เพื่อดำเนินงานด้านการวิจัยจำนวน 2 โครงการวิจัยหลัก และเพื่อดำเนินงานด้านบริหารศูนย์ฯ ภาคใต้ ประมาณ 1,500,000.- บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) โดยมีแผนการดำเนินการดังนี้

1. ด้านการวิจัย : ดำเนินการวิจัยจำนวน 2 โครงการวิจัยหลัก ดังนี้

โครงการวิจัยหลักที่	ชื่อโครงการวิจัย	คณะผู้ดำเนินงานวิจัย
1	การพัฒนาและประยุกต์ใช้ศัตรูธรรมชาติในการควบคุมศัตรูยางพาราในภาคใต้	
	<u>โครงการย่อยที่ 1.1</u> ผลของการจัดการดินและแบคทีเรียปฏิปักษ์ต่อการควบคุมโรครากขาวของยางพารา	รศ.ดร.อัจฉรา เฟ็งหนู ดร.ภวิกา บุญยพิพัฒน์ ดร.ชวัลฤตา ขาวมี ดร.ชญาภรณ์ ศรีณพฤตติ
	<u>โครงการย่อยที่ 1.2</u> ชีวภัณฑ์ <i>Trichoderma harzianum</i> เพื่อควบคุมโรคเส้นดำของยางพารา	ดร.ปฏิมาพร ปลอดภัย นายสมพงษ์ บัวตุ้ม
	<u>โครงการย่อยที่ 1.3</u> การวิเคราะห์ โปรตีนทั้งหมดของต้นยางพาราที่ติดเชื้อ <i>Rigidoporus microporus</i> สาเหตุโรครากขาวยางพารา	ดร.อัญชिरา วิบูลย์จันทร์ รศ.ดร.จรัญญา ณรงค์ชวณะ ดร.อรภัก เรียมทอง รศ.ดร.อัจฉรา เฟ็งหนู
2	การถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ <i>Bacillus subtilis</i> สำหรับการผลิตผักสลัดคุณภาพที่ปลูกในดิน	ดร.จุฑามาศ แก้วมโน รศ.ดร.อัจฉรา เฟ็งหนู ผศ.ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย นายปฐมพงศ์ วงษ์เลี้ยง น.ส.ปารัตนา อັตตะมณี

2. ด้านการให้บริการวิชาการด้านการควบคุมโดยชีววิธี, ปัญหาแมลงและโรคพืช แก่แก่นักศึกษานักวิจัย นักวิชาการ เกษตรกร และองค์กรต่างๆ

- การให้คำแนะนำทางวิชาการ/ดูงานการผลิตศัตรูธรรมชาติ
- การให้บริการด้านเอกสารวิชาการ
- การให้บริการศัตรูธรรมชาติ/ชีวภัณฑ์
- การสนับสนุนการผลิตบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรี โท และปริญญาเอก
- การให้บริการด้านการฝึกอบรม (วิทยากร/ฝึกอบรม)
- การจัดนิทรรศการงานเกษตรภาคใต้ และนิทรรศการอื่น ๆ
- การเผยแพร่ผลงานวิจัย

3. ด้านธุรการ

- จัดทำเอกสารสรุปปัญหาอุปสรรค นโยบายการดำเนินงาน/แผนพัฒนาหน่วยงาน และงบประมาณที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนเป็นพิเศษ
- ตั้งงบครุภัณฑ์
- จัดทำรายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2560
- จัดทำแผนการดำเนินงานปีงบประมาณ 2561
- กิจกรรม 5 ส
- ร่วมต้อนรับผู้เข้ามาเยี่ยมชมงานวิจัยศูนย์ฯ ภาคใต้
- เข้าร่วมกิจกรรม Big Cleaning Day จัดโดยคณะทรัพยากรธรรมชาติ
- จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินการรอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ 2559 ส่งคณะทรัพยากรธรรมชาติ
- เข้าร่วมการประเมินคุณภาพภายใน (SAR) คณะทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมจัดเตรียมข้อมูลเอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เข้าร่วมแสดงนิทรรศการงานเกษตรภาคใต้ งาน มอ. วิชาการ และนิทรรศการงานอื่นๆ
- รับการตรวจครุภัณฑ์ โดยเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- รวบรวมรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยประจำทุกเดือน